

МОНСОГОРШЬЕ ОРООНО ГЭЭНГҮЙГӨӨР ХУРЯАХА

Колхозно тараашад тарьяа-
хуряалгын үргэн ехэ фронт
ээрэ үдэр хүнигүй хүдэлмэри-
н, гүрэнэйнгөө урдахи уял-
гануудыг болзорхоонь ури
дүүргэжэ, түрэл Улаан Армин-
гаа хүбүүдыг үшөө ехэ амжал-
тануудта зоригжуулна. Тарья
галхан гэшэ фронтдо бүү зэб-
сэг шэнги шухала хэрэгтэй
байһыень колхозник бүхэн
һайн ойлгодог болоо.

Мүнөө үедэ тэдэнэр 1944
оной ургаса хуряалга болон
хүдөө-ажалай продуктуудай
бэлэдхэл тухай ССР Союзай
Совнарком ба ВКП(б)-гэй
ЦК-гэй тогтоолыг үдэр бүрин
хүтэлбэри болгон, монсогорше
тарья гээнгүй, хуряалгала эр-
хим шанартайгаар үнгэргэхын
түлөө бүхы хүсээ хандуулан-
хай. Тарьянай гээлтэтэй һай-
наар тэмсэжэ, поли дээрэ мон-
согорше орооно орхингүй хэ-
дэн олон түрүү колхозууд гү-
рэнэйнгөө урдахи уялгануудыг
амжалтатайгаар дүүргэжэ бай-
на.

Октябриин урда тээхи социа-
листическэ мүрхсөө эмхидхэхэ
тухай республикын бүхы кол-
хозуудта хандалга гаргаһан
Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин
ч энүүд ургаса хуряалга
гээлтэтэй хойшо тарьянай
гээлтэтэй тэмсэхэ бүхы хэм-
жээнүүдыг абан байлаа. Ти
гэжэ энэ колхоз гүрэнэйгөө
түргэн тоосохо аргатай болоод,
бэлэдхэлэй пунктуудта тарья-
гаа болзорхоо урид тушаа-
һан байха юм. Тарбагатайн
аймагай „Авангард“ колхозой
поли дээрэхи колхоз түүлгэдэ
үдэр бүри 30 гаран нурагшад
ябана. Тарьянай гээлтэтэй тэм-
сэхэ бүхы аргануудыг хэрэг-
лэн, нарин нягтаар хуряжа
байһан эдэ мэтэ колхозууд
ябала олон.

Зүгөөр, 1944 оной ургаса
хуряалга болон хүдөө-ажалай
продуктуудай бэлэдхэл тухай
СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-
гэй ЦК-гэй тогтоолой (үхы
э, илтүүлдыг харюулжа шада
хаар тарьянай гээлтэтэй тэм-
сэжэ байһан колхозууд рес-
публика соо үсөөн байна
Ярууын, Эдэн, Мухаршэбэ-
рэй, Хэжэнгын аймагуудай
зарим колхозуудтар тарьянай
гээлтэтэй тэмсэхэ ябадал хү-
сэд эмхидхэгдээгүй байһаар.

Хэжэнгын аймагай Сталинай
нэрэмжэтэ колхозой (Чесана)
хуряалгалан поли дээрэхи ехэ-
хэн колхоз суглуулагдаагүй
байһаар. Мүн хадагдалан
тарьяниинь хэдэн олон хоног
соо боогдоо хүрилэгдөөгүй бай-
жэ, орооноо унагаажал байха
юм. Иимэ баримтанууд Хэжэн-
гын бусадшыг колхозуудтар
үзэгдэнэ.

Машинаар болон гараар
хуряалгалан тарьяе тэрэ дары
божго, колхоз суглуулха, хада-
һанай хүлээр 5 хоног үн-
гэрэнгүй хүрилэлгэ хэхэ, кол-
хозник бүхэнэй хэһэн хүдэл-
мэринин участок бригадар бо-
лон колхозой түрүүлэгшэдэ ту-
шаагдаха, нойтон тарья хатаа-
ха ябадал тэрэ дары эмхид-
хэгдэхэ, ургажэ һууһан ба
мүн хадагдалан, сохигдоһон
тарьяе харууһалха тусгаар
хүнүүдыг табиха, тоо бүрид-
хэл тон һайнаар табиха, Зү-
бөөр оршо гарша хэхэ гэхэ
мэтин хэмжээнүүд тарьянай
гээлтэтэй тэмсэхэ ябадалнуу-
тай шухала зүйлүүд мүн
Энээнине хүсэд бэлүүлээд
байһан колхознигууд тарья
хуряалгала хээшэе гээлтэ
гүйгөөр үнгэргэхэ байна.

Тарьяхуряалгыг эршэмтэй-
гээр ябуулжа, гүрэнэйнгөө
урдахи уялгануудыг саг бол-
зор соонь дүүргэхэ ябадал
колхоз бүхэнэй түрүүшын уял-
га мүн. Тарьягаа монсогорше
орооно гээнгүйгөөр түргэн
хуряжа абалга гүрэндэ тарья
тушаалгыг саг соонь дүүргэ-
хэ ябадал хангана.

Мүнөө тарьяхуряалгыг дүүр-
гэхэ саг ерээ. Энэ үедэ кол-
хоз, совхоз, МТС-үүдэр бии
байгаа бүхы хүдэлмэришэ хү-
сэн тарьяхуряалга, гүрэндэ
тушаалгануудта элсүүлэгдэхэ
зэргэтэй. Хуряалгын хүдэлмэ-
ридэ хабаадалсажа байгаа хүн
бүхэн үндэр бүтээсын хажуу
гаар эрхим шанарай түлэ-
эрид шагнаар тэмсэхэ уялга
тай. Тарьяхуряалгын хүдэлмэ-
ридэ ябагшадай дунда социа-
листическэ мүрхсөө үргэнөөр
дэлгэрүүлэн, монсогорше ороо-
но гээнгүйгөөр хуряжа аба-
ха ябадалда хүдөө ногагуудта
хи партийна, советскэ, газар-
тарьялангай арганууд мүнөө
үедэ бүхы хүсээг гаргаха ёһо-
той.

Залуушуулай бригадинууд олошорон ургаба

ПВЗ-дэ комсомольско-залуу-
шуулай бригадануудыг шэнээр
эмхидхэхэ хүдэлмэри үргэн да-
лайсаттайгаар ябуулагдажа бай-
на.

Сентябриин эхиндэ бүхы залуу
вод соо 23 комсомольско-залуу-
шуулай бригаданууд тоологдодог
байгаа, мүнөө тэдэнэй тую бүри
олошоржо байна.

Вагонно-товарна цехтэ байхан
8 хүнөө эмхидхэгдэн нүхэр
Елкинагай залуушуудай бригада
хүдэлмэрингөө эмхи байһаар

табиха шадаад, эрхим амжалта-
нуудыг туйлажа захалба. Жэ-
шээлхэдэ тус бригадын коллек-
тив һаяын нэгэ үдэр халаанайн-
гаа даалгабаринго 120 процент
дүүргэһэн байха юм. Мүн нүхэр
Шавелин бригада даалгабарна
хэдөө 200 процент хүртэр
дүүргэнэ.

Мүнөө вагонно комбинатда залуу-
шуулай 15 бригада шэнээр
эмхидхэгдээд, хүдэлмэринин үндэр
жэжээнүүдыг харуулац ажла-
лана.

А. ПРИХОДЬКО.

Господин А. Хаксель Москваһаа мордобо

Бэмынгээ нэгэ бага байжарһан
дээрэһээ господин А. Хаксель
гэгшэ өөрынгөө һамган ба эмнэ-
жэ байһан финскэ врач хоёртой
хамта сентябриин 28-да самолё-
доор Москваһаа Хельсинки тээ-
шэ нийдээд, тэрэ үдэртөө хүр-
бэн байна. (ТАСС).

Молдавна ССР-эй столицадахи ажабай- дал нэргэжэ байна

Молдавска ССР-эй столица
Кишенёвтэ эзэмдэгшэд гурван
жэлһээ үлүү саг соо эзэж болон
байһан юм. Тэдэнэр тородей
бүхы предприятия, электростан-
ци, трамвайна парк, водопрово-
дуудыг хандаргаа.

Эзэмдэгшэдтээ Кишенёвой су-
лөөлөгдөнһөө хойшо ажалла-
дынь өөрынгөө столицын эршэм-
тэйгээр нэргэжэ захалаа. Нэгэ
һара соо 800 шахуу гэр балгаа-
һан захибарилгадалан, үйлэ-
сүүдынь эдэрхэй хандархай-
нуудһаа сэбэрлэгдэн байла
Электростанцины монтаж дүү-
рөжэ, трамвай захибарилгадажа
байна.

Город соо хлебпекарня хү-
дэлмэрижэ захалаа, 38 продук-
тивно магазин, 2 поликлиника, 2
больница, түргэн тубаламжын
медцинскэ пункт нээгдэбэ
Центральна газетэ ба почтонууд
һаадгүйгөөр хүргэгдэдэг болээ
Энэ педелидэ ярад зонийн
электриин гэрэлтэй ба үнэтай
болдобо. Кургүүлинуудынь шэнэ
һуралсалай жалдэ бэлэдхэл хэ-
жэ байна. (ТАСС).

Бородинска музей нэргээгдэбэ

Немецко-фашистска буланта-
рагшадтай эдэн хандаргаһан
Бородинска сэрэнэй-түүхын му-
зей нэргээгдэбэ. Гэр барилганы
урдынгаа Итхэлөөр нэлбэгдэл
заһагдаа. Кутузовай повзко,
1812 оной Эсэгэ орооно хам-
гаалгын дайнай үеын ородой
армын буу зэбсэг ба хубсала
хунар, алдарт мастернуудай
картина зураг ба гравюранууд.
Бородинска тала дээрэхэ тула-
дамыда хабаадалсагдай өртгө-
дүүд мэтын илангала үнэтэ экс-
позицинууд гэдэргээ асаралдан
ба дахин табигдалан байна.

Мүнөө энэ музей визээдгүй
хүсэлдэбэ. 1941—42 онуудта
Москвагай түлөө болоһон тулал-
даһанай илангала шагнадаһан
үсүүдыг харууһан табалууд
байгуулагдаа. Мүн энэ үедэ ка-
баатай документиүүд, тусбууд,
уранзохёолнууд ба трофей өхэ
һонирхолтой байна. (ТАСС).

ВКП(б)-гэй Закаменай айком болон аймгүйсэдкомой зууршалгаар Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэгшэд:

Үлэгшэнэй сомоной «Майн Гэ» колхоз (түрүү-
лэгшэнь нүхэр Батуев, парторгль нүхэр Улзуту-
ев)—гүрэндэ тарья тушааха түсэбөө болзорхоо
урид дүүргэһэн байна.

Бурцаирай сомоной Лениной нэрэмжэтэ кол-
хоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Дылгыров)—тарья
хуряалгала эмхитэйгээр ябуулжа, гүрэнэйгөө
сүм тоосоһон байха юм.

Цакирай сомоной «Улаан Баатар» колхоз (тү-
рүүлэгшэнь нүхэр Дашнев, парторгль нүхэр
Гармаев)—гүрэндэ тарья тушааха түсэбөө сен-
тибриин 27-до сүм дүүргэжэ. Мүнөө дурсагдаһан
колхозууд хүрилэлгэ, сохигто болон хуряалгын
бусад хүдэлмэринүүдыг түргэн дүүргэхын түлээ
шангаар гэмсэжэ байна.

Советскэ Информбюроһоо

Сентябриин 28-ай оперативна мэдээн

Сентябриин 28-ай туршад ПЯРУ (ПЕРНОВ) городһоо ба-
руун-хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд Эстонин баруун
эрьвыг дайсанай бутархай бүлэгүүдһээ сэбэрлэхэ зуураа 200 га-
ран һуурин газарыг, тэдэнэй дунда ПАГАЗИ, ЛИХУЛА, МАТСКЮ-
ЛА, ВИРТСУ, МУРИСТЕ, ХЭЛЬМЮЛА, КУЛЛИ, ТЫСТАМБ, САР-
ВИ, САУЛЕПА гэдэг төмө һуурин газарнуудыг ба ЛИХУЛА, НА-
РУЗЕ, ВИРТСУ гэдэг түмэрзэмай станцинуудыг эзэлэн абаба.

РИЖСКЭ зүгтэ манай сэрэгүүд үсэл шанга байлдаануудыг
хэнэ, 50 гаран һуурин газарыг, тэдэнэй дунда ГАРШМУЙКА,
БИРЗДАЛНС, ЛЕДУРГА, ЛНДЕ, КРАЛЛИО, ИНИЕМС, ДОБЕС
гэдэг газарнуудыг эзэлэн абаа.

САНОК городһоо урдуур ба зүүн-урдуур манай сэрэгүүд ой мо-
дотой аад ябахад түбэгтэй газараар дайладала байлдаатай-
гаар 30 һуурин газарыг, тэдэнэй дунда ЛУПКУВ, ЗУБЕНЬСКО,
СОЛИНКА, БУКОВЕЦ, ТУРЕЧКИ, БОРЫНЯ, ЯБЛОНУВ, ЗАВАДНА
гэдэг һуурин газарнуудыг ба ВИДРАНЬ, ВОЛЯ МИХОВА гэдэг
түмэрзэмай станцинуудыг эзэлэн абаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулаһад бэдэрлгэ ба
хэдэн газарта бага зэргын удхашанартай байлдаанууд боллоб.
Сентябриин 27-до агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ
артиллериин буудалгаар дайсанай 9 самолёт унагагдалан байна.

***

Рижскэ зүгтэ манай сэрэгүүд
добтогто байлдаануудта үргэл-
жлүүлбэ. Рижскэ залнай эрье
зубшан добтолжо ябаһан буудла-
гын частнууд Гаршмуйка ба
Бирзкалис гэдэг эхээр бүхэжүү-
лэгдэн түшөг тулгуурин
пунктинуудһаа немецүүдыг нам-
ван гаргаа.

Псков-Рига хоёрой хоорондох
шоссей харгыһаа хойгуур доб-
төлжө абаһан сэрэгүүд дайсанай
үсэд шанга эсэргүүсэлтэ болош
инженерна хаалтануудыг даба-
жа, 10 километр урагнаа даба-
шаба. Немецүүд манай част-
нуудта сохигхон сухарихадаа
хүүргэнүүдыг тэбэлжэ, харгы-
нуудыг минировалэн ой модоо
соогүүр хаалтануудыг хэнэ. Со-

(Үргэлжлэлэнь 2-дохи шюурт)

Советскэ Информбюроһоо

(Үргэлжэлэл. Эхинишнь 1-дэхи кюурта).

ветскэ ябган сэрэгүүд дайсаание мурдэн намнаха зуураа тойрон орохо манёвр хэжэ, немецүүдтэ гэгэ гэтын сохилтонуудые хэнэ. Лейтенант Плотичинай команда доро ябаһан боецүүд хүннндөө ой модон ба намаг соогуур нэртэрэн дайсанай тылдэ гараад, өрмөлзэлгэтэ атака хэжэ эсэргүүсэлтын шухала үзелые эзэлбэ. Лейтенант Сергеевэй командэ доро ябаһан бүлэг танкнууд дайсанай нэгэ батальон ябган сэрэгүүдтэ атака хэнэн байгаа. Танкистнууд ротоһоо үлүү гитлеровенүүдые худан халгаагаа. Лейтенант Романовскийн танкы ва экипаж ой модон соохи зүргөөр нэртэржэ, дайсанай харгы замда хүрөөд, 5 ехэ буу, хэдэн автомашина ба бүлэг немецүүдые угы хэбэ.

Рига городһоо зүүгээр манай сэрэгүүд зарим участогууд дээрэ дайсанай хамгаалгын газар хүдар хушууран ороо. Нэгэ үлэрэй байлдаанда 800 шахуу немецкэ солдат болон офицер угы хэгдэһэн байна.

Манай сэрэгүүд добтолгоёе зүгжүүлжэ, нэгэ талаараа Рижскэ залифта тулаһан, нүгөө талаараа баруун Двина мурнндэ дүрхэн эхээр бүхэжүүлэгдэмэл рубежид хүрбэ. Гэл зүүүдтэ немецүүд түмэрбетонно додуудые түхээрһэн ба хуягта коллагуудые байгуулаһан байгаа. Пскэ соединениин частьнууд тэрэ хамгаалгын рубежэй эршнөө байлдаануудые хэбэ.

Советскэ штурмовой ба бомбардировочно авиаци немецкэ сэрэгүүдэй колонно худар сохилтонуудые хээ. 4 хуягта транспортёр, 80 автомашина, сэрэг болон ашаа тээбэритэй 60 повозка угы хэгдэһэн байна.

Санок городһоо урзуур дайсан болбол ябган сэрэгүүд болон танкнуудай резервнүүдые татан асаржа үсэд шанга эсэргүүсэлтэ хэбэ. Гитлеровенүүдэй сэрэгүүдые нуга даража советскэ боецүүд урагшаа дабшаха зуураа хэдэн һүүрин газарнуудые эзэлэн абаһан байна. 1066-дахн немецкэ ябган сэрэгэй шок бутта нэрбэгдэн халгаагдаа.

Дайсан болбол 600 солдат болон офицерээ зүбхэн алуулжа гээбэ. 16 ехэ буу, 85 пулемёт, томо калибрын 3 миномёт, олон винтовка, автомат болон номо хэрэгсэл булагдан абаба. Санок городһоо зүүн-урдуур Н-скэ частинин подразделенинүүд Вольки Буковец гэдэг хадын цюрган тээшэ ороһон замүүд дээрэхи дайсанай хэдэн түшэг тулгууриин пунктнуудые эзэлэ. Алданаһан, рубежүүдээ тэхэрюүлэн абаха гэжэ немецүүд ба венгернүүдэй хэдэн дахин хэнэн нэдэлгэнүүд буруу хүрөө. Турка городһоо урдуур советскэ частьнууд 10 километр урагшаа дабшажа, Завадка гэдэг тосхоние эзэлһэн байна. Манай буудалгын подразделенинүүд үсэгдээр Ильник гэдэг һүүрин газарые эзэлжэ, дайсанай 2 батальон ябган сэрэгые бутта нэрбэн халгаажа, 9 ехэ буу, 13 миномёт, 37 пулемёт булаан абаба. 250 немец ба венгернүүд плендэ абтаа.

Остроленка городой оршондо дайсанай нэгэ батальон ябган сэрэгүүд артиллериин буудалгада халхалагдан Нарев мурнине гаталан гараад, тэрээнэй зүүн эрье дээрэ илангарм эзэлжэ гэжэ нэдэһэн юм. Манай подразделенинүүд немецүүдтэ добтолжэ, айхабтар шанга байлдаа хээд тэдэниие мурнэй саала тээ гартар намнаһан байгаа. Мүрэнэй эрье дээрэ дайсанай олон тоото хүүр үлэбэ. Хэдэн арбаад гитлеровенүүд уһанда шэнгээ. Плендэ абтаһан хүнүүд ба булагдан абтаһан трофей бии.

Сентябрин 26—27-до флотой авиаци Вадэс гэдэг портдо (Хэйто Норвеги) бомбодолготэ сохилтонуудые хэбэ. 5 самоходно баржа, 26 немецкэ мотобот шэнгээгдэһэн байна. Номо хэрэгсэлтэй томо склад тэнэ зала буугаа. Агаарта болоһон байлдаануудта 13 немецкэ самолёт уһагаагдаһан байгаа.

Хэйто флотой корабльнууд дайсанай 4.000 тонно уһа түрхэ хэмжээтэй траллик ба транспортда добтолго хэжэ шэнгээбэ.

Байбородинай бригада түрүү һуурида

Яруунын аймагай заһаһа барилгын бригадануудай дунда Октябрьскэ революциин ойн урда тээхи социалистическэ мурьсөөлдэ гословой бригада (бригадырьнь нүхэр Байбородин) түрүү һуури эзэлжэ.

Тус бригада август һарын туршда түсэбтэ даалгбаринаа үлүү 23 центнер һайн шанартай заһаһа гүрөндөө тушааһан байна. Нимэ үндэр амжалтануудые тэдлэр яжа туйлаһан

гэхэдэ, өмхи гуримынь тон һайнаар табигданхай, үдэр һүлиие танингүй эршэмтэй шангаар хүдэлмэрилжэ, үдэр бүхэндэ 5—6 дахин гүбшүүраа татадаг байха юм.

Мүнөө тус бригада бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ эрхим амжалтануудые туйлажа байнал. Һаяхан болоһон бригадынгаа нийтын суглаал дээрэ жэлэйнгээ даалгбарине Сталинскэ конституциин үдэр болгор хүсэд дүүргэхэ гэнэн уялга абабад.

Шалгалтын комисси байгуулагдаба

Малажалай фермэнүүдэй үбэлжэлгэдэ ямар бэлэдхэлтэй байһыень шалгахын тула Тарбагатайн аймгүйсэдком тусгаар шалгалтын 3 комиссинуудые бай-

гуулаба. Эдэ комиссинуудта сомоной ба колхозой түрүүлэгшэнэр болон аймгүйсэдкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд оролсоход.

Партийна ажабайдал

Түрүү агитаторнуудай дүй дүршэл

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Цыбигма Гармаева хүтэлбэрилэгшэтэй агитколлектив хамта 8 хүнөө бүридэһэн байна. Тэдэнэр колхозойнгоо бүхы халбаринууд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байдаг. Даажэ абаһан участок бүхэндөө политическо-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулжа, социалистическэ мурьсуулам үргэдхэдэг байна.

Парторганизациин суглаанда баталагдаһан тусхай түсэбэй ёһор энэ агитколлектив хүдэлмэри ябуула. Агитаторнуудта тус бүридэнь даалгбаринууд үгтэдэг. Түрүү агитаторнуудай баян дүй дүршэлые бүгэдэйн хэрэг болгохо зорилготойгоор бүхы агитаторнуудай хабаадалгатайгаар энэ жэлдэ найма дахин семинар үнгэргэһэн байна.

Үвгэрһэн хахад жэл соо эдэ агитаторнууд 146 дахин газетэ, 48 дахин уран зохёол уншажа, 925 хүниие хабаадуулаһан байна. Ханын газетэ 9 номер, дайшалхы хуудаланууд 28 номер гаргагдаа. Мүн 8 дахин лекцинууд ба элидхэлнүүд уншагдажа, 393 колхознигууд хабаадалсаа. Хабарай тарилгын урда тээ агитаторнуудай хүсөөр сеялжэшэд, борнойшод, анзаһаадтай 19 дахин семинар болон политическэ темээр хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдөө юм. Тэрэ хадаа ямагтал түрүү агротехника тухай байгаа.

Парти ба правительствын тогтоолнуудые үргэн нийтэдэ һайса эйлгуулжа үгэхэ, бодото ажал хэрэг дээрэ амжалтануудые туйлаха талаар илангаяа агитаторнууд нүхэр Мыжитова, Ширапова, Савгажанова гэгшэд шалгарба. Эдэнэр түрүү агитаторнуудай дүй дүршэлөөр ажаллаха нураа.

Эдэ агитаторнуудай ашаар тус колхоз ажахыга нилээд хүгжөөжэ, хабарай тарилгы агротехническа богонихон бэлзэртэ үшгэргөөд Аймгүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг бүхөөр баржа шадаа.

Эвэ колхоз табан хушуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые үлүүбшэлэн дүүргээ. Гүрэндэ тушааха уялгануудаа гол түлэб дүүргэнхэй. Бүхы малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ абаа. Малай үбэлэй байра байдалые зунай эхээр сүм заһабарилжа дүүргэнхэй. 800 хони ямаанай, 80 толгой үхэрэй байха хашаа хорёо, мүн малшадтаа һарууя сэбэр гэр байдал түхээржэ бэлэн болгоо.

Үхэр малаа дулаан байрада байлгахэ хэрэгтэй гэжэ һаалиһан бүхэн һайса мэдэхэ байха. Тэдэнэр нэгэ үхэрһөө үбэлэй һаранууд соо 5 центнер хохир абаха, тэрэнэйнгээ 50 процентые сабшалангай үтэгжүүлгээ гаргахэ даалгбаритай юм.

Эндэхи агитаторнууд бусад колхознигуудтайгаа хамта ажаллахаһа гадна, хүдэлмэриин дүүрһэн хойно гү, али үдэрэй эдөөлгөнэй үехэ хөөрөлдөөнүүдые, мүн газетэ уншалга алдангүй хэжэ байдаг заншалтай болоо.

Мүнөө эндэхи агитаторнууд «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө ажалые саашатань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Совнаркомой тогтоолые колхозник бүхэндэ ойлгуулха гэжэ оролдожо байна.

МТФ-эйн түрүү малшад (лагшань нүхэр Дугар Цыренов) 217 үнээднээ 197 тугал гэхэ гү, али 100 үнээһнээ 90 тугал абажа түлжүүлээ. СССР-эй Совнаркомой тогтоолой ёһоор болоходоо тэдэнэр 5 тугал нэмэлтэ түлбэри абаха байна. Хамта 12 эрхим һаалиһад нэмэлтэ түлбэри абаха юм. Тус колхозой малшад мүнөө намарай бэлшэлгые жэшээтэ һайнаар эмхидхэжэ байна.

Эдэ агитаторнуудай дүй дүршэл тухай хэлбэл нимэ: жэшээлхэдэ, агитатор Пылжит Ширапова үбһэхуряалгын үедэ гэг хажуураар 30 үдэр соо 18 га сабшакын орондо 24,61 га үбһэ ногоо сабшалан байна. Тийгээд

үдэшэ бүри колхознигуудай бултанайнь хэнэн ажалые бүридхэн шалгажа үзөөд, тушаажа абадаг байһан юм. Нүхэр Шираповагай эсэһэ сусаршагүй жэшээтэ ажааар урмашан зоригжоһон бусад 14 хажууршад соо нормоёо дүүргэдэггүй хүн угы байгаа. Норбосамба Бадмасв, Сэмбэл Базарова гэгшэд үдэр бүри 0,80 хүртэр сабшадат болоо.

Илангаяа газетэ уншалга һайнаар ябуулагдадаг. Агитатор Мыжитова Даря газетэ уншалга саг үргэлжэ үнгэргэдэг байла.

Севинформбюрогой, хилын саанахи һонинууд болон түрүүшүүлэй туйлаһан амжалта, дүй дүршэлые харуулаһан материалнуудые олондо уншажа үгэхэдөө колхоз ба колхознигуудай урда табигдаһан зорилготой холбуулдаг байна. Мүн «Талын бүргэд», «Илангын туйа», «Шолонго» гэхэ мэтэ зохёолнуудые уншалаг байна. Ханын газетэ, дайшалхы хуудалануудые гаргахалань колхознигууд һонирхолтойгоор уншадаг.

Гадна бригада, фермэнүүд дээгүүр самбар, ханын газетэнууд гаргагдажа байдаг. Агитационно урхашалартай хөөрөлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ байха юм. Агитатор бүхэн ямар үедэ, ханашые дайралдаа һаа, колхознигуудай асуудалда харюулаһан хөөрөлдөө үргэлжэлүүлжэ байдаг.

Мүнөө тарлахуряалга, сохилго, тушаалга дээрэ эдэ агитаторнууд үшөө эдибхитэйгээр ажаллана.

Энэ колхозой малшад СССР-эй Совнаркомой тогтоолые дүүргэжэ байхалаа нимэнүүд уялгануудые абаа:

300 га газарта шэнэ канава малтаха, 50 гектар намаг газарые хатааха, 50 га сабшалангаа үтэгжүүлхэ гэхэ мэтэ болоно.

Цэдэн ГАРМАЕВ. («Б. М. Үнэн-эй» корреспонент). с. Хори.

70 наһатай гахайшан

Сэлэнгы аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайшан 70 наһатай нүхэр Соли Цыдыпова гэгшэ залуушуулаһа нэгэньше дутангүй фронтовой явзаар хүдэлмэрилнэ.

1940 ондо тус колхозой правлени нүхэр Цыдыновада 5 эхэ гахай даалгажа үгэһэн байгаа. Энэ харюусалгатай даалгбаринда хүгшэн Цыдынова тэн анхаралтайгаар хандажа гахайнгаа тоо толгой олошуруулхые хүсэн хүдэлмэрилһэн дээрһнээ тэдэнейнгээ тоо толгой 34 хүргөөд байла. Нүхэр Цыдынова 5 жэлэй турла дотор нэгэньше гахай үхүүлэнгүй 245 поршоонхо түлжүүлжэ шадаһан юм.

Нүхэр Цыдыновагай харуулажа байһан гахайнуудые харахадань урмашахаар байдаг. Тэдэнь баранда тобир тарган, аятай сэбэр байрада байдаг юм.

Д. ГУРЖАПОВ.

Һургуулия һайнаар бэлдээ

Баунтын аймагай Карафтидай дунда һургуулиин директор нүхэр Степанов һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа һургуулия жэшээтэ һайнаар заһабарилба.

Заһабарилгын хүдэлмэри ябуулхатаа хамта нүхэр Степанов һургуулиингаа дэргэдэ

бани барһан ба 1.000 шахуу кубометр түлээ бэлэдхэжэ шадаһан байха юм.

Мүн Еленинскэ һургуули (директорынь нүхэр Савченко) заһабарилгынгаа хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулжа дүүргэһэн байна.

И. НАГАЕВ.

Мэргэн буудагшадай курса

Үдэһын 7 час багта Доодо-Ангарын соц-культурын байшангай дэргэдэ хаана яанаһаа олэн хүнүүд сугларна. Эдэ хадаа мэргэн буудагшадай һургуулида һуража байһан улад байна.

«Мүнөө үдэшэ, таа һурагшад, тэмдэг буудажэ хаба шадалаа туршахат, 3 дахин буудад 25 очко хүсөөһөн хүнүүд «Эрхим буудагша» гэнэн сэднэлтэ абаха»,—гэжэ 2-дохи взводой командир нүхэр Буланов хэлэнэ. Хабаа туршаһан захалба...

Тус һургуулида һурагша нүхэр Кутузов буугаа абажа мэргэн буудагшын дүршэлтэйгөөр шагаан буудажэ гурбан номоор 29 очко хүргэжэ туйлаһан амжалтада урмашан ээлжээндэ байһан нүхэр Нокпоновто буугаа үгэнэ. Нокпонов,—29 очко, Раев, Андифетов гэгшэд 28-аад очконуудые абабад.

Ингэжэ Доодо-Ангарын залуушуул Улаан Армийн эрхим боецүүд болохоор бэээ бэлэнэд. В. ПЕТРОВА.

КОЛХОЗНИГУУД, ХУРЯАЛГА ТУШААЛГЫН ШИИДХЭХЫ ҮЕДЭ ХАБА ШАДАЛАА ХАРУУЛЫТ!

Полевой хүдэлмэрийн түрүүшүүл

Марксын нэрэмжэтэ колхозын комсомолецүүд болон залууд полевой хүдэлмэридэ эмтэйгээр хабадалсажа Сэрээн соогоо алдаршантай. Тарьяалга дээрэ ажаллажа аа залуушууд Д. Добчинова, Цаншиев, П. Рябов гэгшэд таар үргэлжэ 5—6 га хала-түрүү зэргэдэ ябана. Мүн хажууршан Ц. Лудупова, Камсеева гэгшэд үдэрийнгөө аюуудыг үргэлжэ үлүүлэн гэдэг байна.

Мүнөө энэ артелиин бүхы комсомолецүүд ба залуушууд эдэ шүүдтэ тарьяа сохиого, гүрэн тушаалганууд дээрэ түхэ-

рөөн сүүдхэ соо хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр налын 1—2 үдэр соо гүрэндэ 31 центнер тарьяа, 11 центнер овошъ тушаагаа. Тэрэ-шэдэн эндэхи хурагшадай хүсөөр 71 килограмм колхоз суглуулаг-дахан байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комсомолецүүд болон залуушууд тельманэйхидэй урьялаар Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ орол-сөхөдөө абаһан уялгануудаа заа-тагүй дүүргэхын; үлүүлэн дүүр-гэхын түлөө үдэр хүнигүй нимэ түргэн темпэтэйгээр ажаллажа байха юм.

Г. САБЖАЕВ.

Тарьяа тушаалга таһалдуулжа байна

Саянын сомоной (Хэжэнгэ) артелиин нэрэмжэтэ артель та-тушааха гүрэнэй түсэб та-туула аюулда хүргөөд бай-лнэ колхоз түсэбэй ёһоор гэдэ 800 гаран центнер та-тушааха юм. Мүнөө тэрэ-шээ миил 6 центнер оруу-байна.

Тарьяа тушаалгыг таһалдуул-байһанайн шалтаг юуб гэ-гэ, ехэнхидээ сохиого, хинд-эһээ бололо. Хадагдажа буюу-болоһон 6 мянган бухад мо-ллын хүдэлмэрилөөгүй дээр-э мүнөө хүртэр поли дээрэ-наар. Мүн сохигдоһонше та-ниинь хиндхэгдэжэ сөбөрлөг-гүй хэбтэхэ юм. Бэлэхэлэй гэдэ эльгээһэн тарьяанин-гэдэ гэлөгдөөд һөөргөө бүс-ерэлэ.

Тэрэшэдэн эндэ тарьяанай гээлтэтэй тэмсэхэ ябадал эмхид-хэгдээдүй байһаар. Нөгөдөхи бригадын обин дээрэ бүри ехэ тарьяан гээгдэһэн байна. Мүн тарьяа хадагшад болон боогшод-ше ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандажа, гээлтэ гаргадаг байха юм.

Тээд, тарьяахурьяалгынгаа энэ ехэ дутуутай байхада тус кол-хозой хүтэлбэрлэгшэд һанаа амархан һууһаар. Гүрэндэ тар-ьяа тушаалгыг таһалдуулхын аюулда хүргөөд байха гэшэ бага хэрэг бэшэ. Хэрбээ энэ гүрэнэй угааехэ удхашанаргай хүдэлмэри хойшогуулан нюур-нууд байгаа һаа хагуугаар хэ-һээгдэхэ байһаниинь хэндэше мэдээжэ.

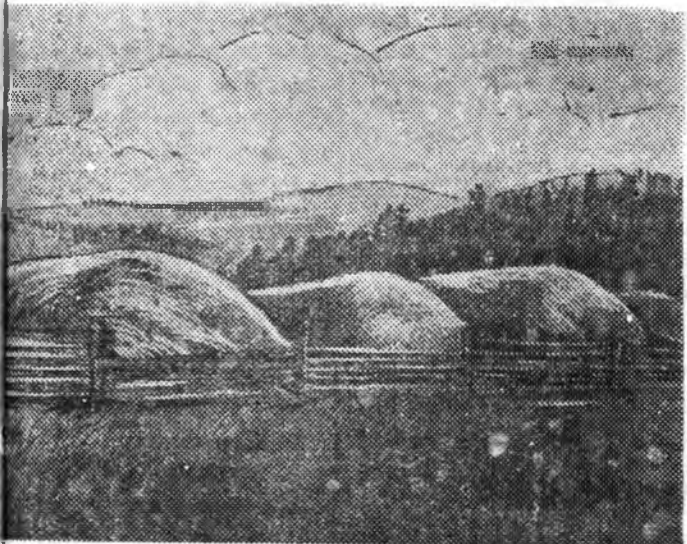
Б. ЦЫРЕНОВА.

Комбайнаны эбдэрхэнэ хахасанагүй

Бэлэндумын машинно-трактор-станциин комбайнер С. Нам-сеев гэгшэ Калининэй нэрэм-жэтэ колхозой тарьяахурьяалгыг эһэнһээ хойло оройдоо 38,58 хуряанан байха юм. Шалта-ниинь юуб гэхэдэ, хурьяалгыг эһэн саһаа хойшо комбай-ны эбдэржэ үргэлжэ миил бай-

гаа. Мүнөө комбайнаны заһар-хатай хамта тракторын эбдэр-хэн байха юм. Тээд эбдэрхэн ма-шинануудаа түргэн заһабарилха тушаа комбайнер Намсеев тракторист Тютрин хоёр ямар-ше хэмжээ абанагүй.

Х. ВАМПИЛОВ.

Гарбагатайн аймагай «Гигант» колхозой малшад фермэ дээрэ эдэ тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэрийнэ шадамар бэрхээр эмхидхэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ колхозой фермэ дээрэ һүрилэгдэһэн со-мо байна.

А. Половой фото.

Үнэн хэрэгүүдээр харюусана

Ээдын аймагай колхозууд Селэнгынхидэй хандалгыг халуу-наар угтажа, Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьс-өөндэ барандаа оролсобо. Тийн, түрүү колхозуудын абаһан уял-гануудаа үнэн хэрэгүүдээр бээ-лүүлэн эдэ үдэрнүүдтэ тарьяаху-рьяалга эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Үшөөтэйн сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд тельманэйхид урьяалда үнэн хэрэгүүдээр харюусан, гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбөө сүм дүүргээд, 1945 ондо оруулаха тарьяанһаа авансаар тушаажа байха юм.

Каландаршвилиин нэрэмжэтэ

колхоз аймаг соогоо эгээл түрүү-лэн тарьяа хадаха түсэбөө дүүр-гэбэ. Мүнөө энэ колхоз гүрэндэ тарьяа тушаалгаана дүүргэхэ хэ-рэгтэ хамаг хүсээ элсүүлэнхэй.

Ээдын түрүү колхозууд сэлэн-гынхидэй урьяалда нимээр хар-юусажа эхилбэ.

А. БУДАЖАПОВ.

Колхозник бүхэн нормоо дүүргэхэ уялгатай

Дээдэ-Тальцын сельсоветэй (Заиграй) Димитровай нэрэмжэ-тэ колхозой тарьяахурьяалгыг хүдэлмэридэ ябадаг колхознигуу-дай олонхидын үдэрийнгөө нэр-монуудыг дүүргэнгүй. Тарьяан-ажалай нэгдэхэ бригадын чле-нүүд илангаа муугаар хүдэл-мэрилнэ. Колхознигууд В. Миро-нова, П. Агильдина, У. Агиль-дина, Д. Стрельникова гэгшэд ху-рьяалгыг ямаршыг хүдэлмэридэ ябадаа нормонуудаа дүүргэ-нгүй. Эдэнэр колхозой жааг заршам сахиха тухай ханаан-даашыг оруулаггүй байха юм.

Тиймэһээ хүдэлмэридөө үглөөгүүр үдэ бдоһон хойно гараад, үдэ-шын наранаар һөөргөө олоог зантай. Мүн хүдэлмэридэ гараад ябахадаа үргэлжэ амаржа, там-хилжа ябадаг байха юм.

Тэрэшэлэн тарьяанажалай хоёр-дох бригадын член П. Кучумов гэгшэ жаткаар тарьяа хадажа эхилһэнһээ хойшо нэгэнтэше нэрмоо дүүргэнгүй байна. Гадна, машинадаа гамгүйгөөр хандадаг дээрһээ үргэлжэ эбдэдэг юм. Мүн дурсагдагша бригадын чле-нүүд Капиталина, Рудакова, Ми-хаил Овчинников гэгшэд тус-

хайта даалгаваринуудаа дүүргэ-дэггүй байна.

Сэрэгэй үсын нормо гэшэ дайшалхы даалгавари мүн. Хэр-бээ элсээниг дүүргэнгүй хүн байгаа һаа фронтын даалгавари дүүргэнгүй байһандал адляар харюусаха зэргэтэй. Тиймэ ту-лада Димитровай нэрэмжэтэ колхозой членүүд нимэ болошо-гүй ябадалаа зогсоожо, байгуу-лагдһан нормонуудаа заалтагүй дүүргэхын түлөө эрнд шангаар тэмсэхэ зэргэтэй.

М. САДОВСКАЯ.

БМАССР-эй Совнаркомдо

1944 оной хартаабхын ургасанаа хүрэнгын болон страховой фонд байгуулха тухай

1945 ондо эрхим шанартай хартаабхын хүрэнгэ байгуулхын зорилготой БМАССР-эй Арадай Комиссарнара Совет аймгүйсэд-косуудай түрүүлэгшээр болон газарай таһагуудай даагшаныг ниггэжэ уялгалба гээбэл:

Хартаабхын хүрэнгэ болон страховой фонд байгуулха түсэ-бынэ сомсельсоветүүд ба кол-хозуудта табан хоногой болзор соо хүргэжэ, тэвэниг 1944

ондой октябрийн 20 хүртэр сүм дүүргүүлхэ ябадал хангаха. Кол-хозуудаар хүрэнгын болон стра-ховой фондуудыг «1944 оной ургаса хурьяалга болон хүдөө-ажалай продуктуудай бэлдхэл тухай» ССР Союзай Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол-той зохилдуулан байгуулха. Хэр-бээ хүрэнгын участвогай ургасын дутабал, колхозуудай гүрэндэ ту-шаалга болон МТС-эй хүдэлмэ-

рийн түлөө натуротулбэрээ дүүр-гээд байхада үлдэһэн хартааб-хаар хүсээхэ. Мүн өөһөдһыгөө хартаабхаар хүрэнгэ хүсээхэгүй колхозуудай байгаа һаань ондоо колхозуудһаа абалсаха ябадал эмхидхэхэ шухала.

Хүрэнгын болон страховой фондын хартаабха гутаангүй хар-рууналхын тулада тусгаар хар-юусалгата нюурнуудыг оложо табиха.

ВЛКСМ-эй Обкомдо

Гүрэндэ тарьяа зөөхэ комсомольско-залуушуудай транспортна бригадануудай республиканска социалистическэ мурьсөөнэй 1944 оной сентябрийн нэгдэхэ хахатай дүн тухай

Энэ оной сентябрийн нэгдэхэ хахад соо гүрэндэ тарьяа зөөхэ комсомольско-залуушуудай транспортна бригадануудай республиканска социалистическэ мурьс-өөндэ 171 комсомольско-залуу-шуудай транспортна бригада оролсожо, олонхидын һайн жэ-шээнүүдыг харуулба гэжэ тэм-дэглээд, ВЛКСМ-эй Б. М. Обко-мой бюрогой тогтоохонь гээбэл:

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Цы-биковагай хүтэлбэрлэдэг комсо-мольско-залуушуудай транспорт-на бригадыг илаба гэжэ тоолоод, ВЛКСМ-эй Обкомой дамжуулгыг Улаан туг абаха нэгдэхэ кан-дидатта баталба. Энэ бригада 25 улаагаар гүрэндэ 3.693 пуд тарьяа тушаажа, бэлдхэлэй пунктнуудта тарьяа зөөхэ жэ-лэйнгээ түсэб 166 процент дүүр-гэһэн байна.

Улаан туг абаха хоёрдох кандидатта Хорин аймагай Ка-лининэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Д. Доржиевай хүтэлбэрлэ-дэг комсомольско-залуушуудай транспортна бригада баталагдаа. Нүхэр Доржиевай бригада гү-рэндэ 20 улаагаар 2.231 пуд тарьяа тушаажа, тарьяа зөөхэ жэ-

лэйнгээ түсэб 124 процент дүүргэһэн байна.

Гурбадах кандидатта Заиг-райн аймагай «Улаан Эрхирэг» колхозой нүхэр Доржиной хү-тэлбэрлэдэг комсомольско-залуу-шуудай транспортна бригада баталагдаа. Тус бригада бэлд-хэлэй пунктнуудта 6 улаагаар 2.731 пуд тарьяа зөөжэ, гүрэндэ тарьяа тушааха түсэбөө 100 про-цент дүүргэһэн байна.

Нүхэд Цыбикова, Доржиев, Доржин гэгшэдэй хүтэлбэрлэдэг бригадануудта «БМАССР-эй ком-сомольско-залуушуудай эрхим транспортна бригада», мүн нү-хэд Цыбикова, Доржиев, Доржин гэгшэдтэ «БМАССР-эй комсомоль-ско-залуушуудай транспортна бригадын эрхим бригадир» гээһэн нэрэ зэргэнүүд олгогдоһон бай-на.

Тэрэшэлэн Бамбарова, Рябова (Сэлэнгын аймагай Куйбышевэй нэрэмжэтэ, «Авангард» колхозууд) Бальчугова, Гармаев (За-дын аймагай Каландаршвилиин нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» колхозууд), Ветавский, (Заиг-райн аймагай Сталиной нэрэм-жэтэ колхоз), Серебрякова (Хо-рийн аймагай «Красный парти-

зан» колхоз), Кобелева, Сурано-ва (Кабанскын аймагай «Майн 1», «Красный партизан» колхозууд) гэгшэдэй хүтэлбэрлэдэг комсомольско-залуушуудай транспортна бригадануудай һайн хү-дэлмэри тэмдэглэгдэбэ.

Мүн ВЛКСМ-эй Яруунын, Иволгын, Түвхэнэй, Кударын, Бичурын айкомүүдэй комсомоль-ско-залуушуудай транспортна бригадануудай мурьсөө хүтэл-бэрлэхэ ябадалда харюусалгагүй-гөөр хандаһынь тэмдэглээд, ВЛКСМ-эй Обкомой бөрү комсо-мольско-залуушуудай транспортна бригадануудай мурьсөө хүтэл-бэрлэхэ тушаа эрнд хэмжээнүү-дые абаагүй һаа шангаар хар-юусаха байһан тухайн дурсаг-дагша айкомүүдэй секретарьнууд тухад Аюров, Зубакина Хамага-нова, Убеева, Смирнова гэгшэд-тэ дурдахба.

ВЛКСМ-эй Обкомой бөрү сен-тябрийн хоёрдох хахад соо ком-сомольско-залуушуудай транспортна бригада бүхэл гүрэндэ тарьяа тушааха график дүүр-гүүлхэ, үлүүлэн дүүргүүлхэ яба-дал хангахынь ВЛКСМ-эй айко-муудһаа эрибэ.

Хоёр бригадын мурьсөөн

Нүхэр Фурсовай хүтэлбэрлэдэг эскадронд бригада вагонно-товарна цехын коллектив соо үнийнөө хойшо эрхим бригада гэжээ тоологдог юм. Нүхэр Фурсов шадамараар хүдэлмэрилэн ба залуу кадрнуудыг олоор нургаанайшаа түлөө ачааллыг гайцгаа зүгнөө олон дахин магтаал абахан байха юм. Цех соонь тэрэвтэй тэнсэхэ хүн байдаггүй.

Заводой бүхы цехүүд соо хүдэлмэрилжэ байхан залуушууд сентябрь соо бригада эмхидхэнэ юм. Вагонно-товарна цехын залуу столярнууд мүн тэршэлэл залуушуудай бригада байгуулжа нүхэр Поведкинские бригадир болгон нунгаан байна. Мүнөө тэдэнэр солото столяр нүхэр Фурсовай бригадтай мурьсэхэй. Түрүүгээр даалгавраа үлүүдэн дүүргэхэн тэдэнэртэ бэрхэтэй байгаа. Юуб гэхэдэ, Фурсовай бригада соо хоёр кадрова хүдэлмэрилэн, дүрбэн шабинар хүдэлмэрилжэ байхан байна. Тийхэдэ Поведкиной бригадынхид бултадаа залуушууд юм. Тийбэшье тэдэ эршэмтэй ба эбтэйгээр хүдэлмэрилжэ түрүүшынгээ үдэрнүүдтэ даалгавраа 102 процент, бүүдээринь 110 процент хүртэр дүүргэдэг болоо. Тийхэдэ нүхэр Фурсовай бригада нормоёо 130—140 процент дүүргэдэг байба. Хоногой үнгэрхэ тума залуушуудай хүдэлмэрийн темп дэмлэжэ, үдэрнөө үдэртэ амжалтань ургаа. Хэдэн үдэртэ тэдэнэр нормоёо 130 процент хүртэр гүйсэдхөө. Тийгэжэ залуушууд зориг ороод, нүхэр Фурсовай бригадыг хүсэхэ гэжэ эхэ оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ байла.

Тэршэлэн нүхэр Елькинэй хүтэлбэрлэдэг, хаяхан эмхидхэгдэн залуушуудай эскадронд бригада халаанайшаа даалгаварине 120 процент дүүргэжэ, цех соогоо муу бэшээр хүдэлмэрилнэ.

Инженернүүдэй зүблөөн

Хаяхан Бауштын аймагай «Баргузинзолото» гэжэ комбинатта хүдэлдэг инженернүүдэй зүблөөн болоо. Энэ зүблөөн дээрэ инженернүүдгээ гадна, приискын геологууд, партияна ба профсоюзна организацинүүдэй хүтэлбэрлэгшэд байсаба.

Тус зүблөөн дээрэ байгша оной 7 нарада приискнүүдэй хэдэн хүдэлмэри тухай главна инженерэй элидхэл шагнагдахан байгаа. Мүн ажалай ба үйлдбэрийн жагт заршамай, хэдэн хүдэлмэрийн шэнэхэн найжаруулха ба механизацила, старательска артельнүүдэй ажалье эмхидхэхэ, бэдэрэлгын ба бусад хүдэлмэрийнүүдыг үнгэргэхэ асуудалнуудта онсо анхарад табигдахан байна.

Итали тухай Черчилль Рузвельт хоёрой хамтын мэдүүлгэ

ЛОНДОН, септябрийн 27 (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулханай ёхоор, английска гадаада хэрэгүүдэй министерство болбол Итали тухай Черчилль Рузвельт хоёрой хамтын мэдүүлгэ тухай мэдээсэлдэ үсэгэлдэр үдэшлэн тунхаглаба.

Гадаада хэрэгүүдэй министерствын мэдээсэл соо ишгэжэ хэлэгдэнэ:

„Гайд-паркда президент премьер министр хоёр дайнай хойто тээ Европодохи политикада хамаатан асуудалнуудыг саашадан зүблэн хэлсэн байгаа. Ээ хэлсэнүүдэй үр дүнгын бусад союзнигуудтаа хаража үзэхын урда тээ стратегическэ болол ба сэрэгэй байдал дээрлээ мүнөө үедэ арад нийтэдэ эвбэртүүлэгдэжэ болохогүй байна. Мүн тэршэн, мүнөө үечин Италидахи асуудалууд хэ сэгдэнэн байгаа. Энэ бүүшын асуудал тушаа президент премьер-министр хоёр удаахи мэдүүлгые тунхаглана:

„Фашистска ба нацистска эзэрхэлгэнэ сүлөөлэгдэнэн италийнска арад болбол эб найрамдал ба үнэнгэ зүб байдалай ёһые баримталхан Нэгэдэмэл нацануудай дунда нуури ээлхын тулада демократийн талада тэмсэхэ ба эрхэ сүлөөдэ дуратай байханаа үнгэрхэн арбан хоёр харын туршда харуулан байна. Бидэнэр болбол политическэ талаар Италийн мандахые хүсэнэн ба тэрэвэй фашистска системын үгы хэгдэхэ ябадалыг бөлүүлэн дүүргэжэ байхан италийнцуудыг найшаан урмашуулха ёһотойбди гэжэ билэ толонобди. Манай хамтын дайсаные бута нэрбэн халгаха хэрэгтэ туһаламжа үзүүлхэ аргаболомжонуудыг италийнцуудта улам өхөөр олгохые билэ хүсэнэбди. Американска ба английска ара-

дууд хаяхан Римдэ болоһон самсүүдыг дуулахадаа доһолон байгаа, тээ эдэнэр хадаа италийнска арадай ба тэрэвэй ираительствын харюусалгыг дээшлүүлхэ тума нимэ янзын актуудай дахин гараха ябадал болуулагдаха бээ гэжэ тоолоно. Хэрбээ италийнска администрацийн зүгнөө хуулига гурим байдалыг дэмжэхэ ба ходоодо үнэнгэ зүб сүүд хэхэ шадабаритайгаа гэршээлдэ байгаа хадань энэ италийнска администрацида хянан байсааха ябадал улам ургалтатай хэмжээгээр аажмаар шэлжүүлэгдэн үгтэхэ байха. Энэ хубилалтыг тэмлэгэжэ Союзна Хяналтын Комисси болбол Союзна Комисси боложо нэрээ хэлгэбэ. Италидахи британска верховно комисси а элшэн сайтай нэрээрэгэ өмөгдөн олгодохо байха. Римдэхэ американска түлөөлөгшэ нимэ нэрээргэтэй болоод байна. Вашингтондо ба Лондондо сэхэ түлөөлөгшэнэрээ томилхые италийнска правительство уригдаха байна.

Итали тушаа түрүүшын ээлжэнгэ ба нэг дэри хэлсэгдэхэ ёһотой асуудалнууд болбол үлэхэлэн, үбшэн тахал ба аюултай тэмсэхэ ябадал болоно. Нимэ зорилготойгоор Сидэнэр болбол медицинскэ туһаламжа болон бусад шухала хэрэгтэй юумэнүүдыг Италида эльгэхэ тушаа ханалаа хэлэхые нэгэдэмэл нацануудай туһаламжын ба нэргээн бодхооо администрацийн соведэй (ЮНРРА-гэй) конференци дээрэ байхан өһөдэнгөө түлөөлөгшэдэ заабри үгөөбди. Энэ ханамжа болбол соведэй бусад членүүдэй зүгнөө найшаагдан абтаа гэжэ би энэр ханамжатайгаар мэдэбэбли.

Үнөөрхэн хандаргаха германска политика дээрэнэ за-

пасуудай хулгайлагдан уригдөөд байхада, Муссолинийн тэнэг зонхилолгын жэлнүүдтэ доодо хэмжээдэ ортороо унахан италийнска экономикые нэргэхын талаар түрүүшын алхамууд хэгдэхэ ёһотой. Эдэ алхамууд болбол түрүүшын ээлжэндэ Германи ба Японие бута нэрбэн халгаахын түлөө тэмсэлдэ Италийн ба италийнска арадай бүхы рекурсуудыг хэрэглэхын тулада дайнай зорилготойгоор хэгдэхэ ёһотой байна. Дайн сэрэгэй ябадалыг хараалаа абажа бидэнэр болбол тэдэнэй түмэрзамай автотранспорт, шоссей болон бусад харгы замуудай нимэ хүсэтэй системые дайнай эрхэ байдалда эригдэнэн ёһоор нэргээн бодхоохын талаар италийнцуудта туһаламжа үзүүлхэ ёһотойбди. Бидэнэр болбол нэргээн бодхоохын талаар туһаламжа үзүүлхын тулада богонихон болзор соо инженер, техвигүүд болон ажайлэдбэрийн экспертнүүдыг Италида эльгэхэ ёһотойбди. Дайсантай худалдаанаймаа хэхэ тухай хуулиг Итали тушаа хэрэглэхэ ябадал италийнска арадай интерескэ бусад оровуудтай Италийн ажал хэрэгэй холбоо барисаа нэргэхэ арга-боломжотой болгон ишгэжэ хубилгагдаха ёһотой байна.

Бидэ бүгэдэ болбол Италидахи фашизмын нүүлшын үндэһэнэй таһарха, Италийн газар дээрэнэ Италийн нүүлшын немецын гаража ошохо ба тэнлэ ямаршье союзна сэрэгүүдыг байлганамай хэрэггүй болохо, бүхы Итали дотор сүлөөтэ нунгуули хэхэдэ болохо, сүлөөтэ нацануудай агуухэ бүлэ дотор хүндэтэй нуури эзэлхэ Италийн эрхэтэй болохо тиймэ үдэрэй гүргэнөөр ерэхые хүсэнэбди.

Югославидахи байдал

Венгрида германска ба венгерскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү дагалхы ябуулгануудаа хүгжүүлхы хараадаа абаад, хэдэн үдэрэй саада тээ советскэ командчани болбол Венгритэй хиллэнэ югославска территория дээр советскэ сэрэгүүдэй саг зуураа орохые зүбшөөрт гэжэ Югославия национальна сүлөөлэлтын комитет ба югославска арал сүлөөлэлтын армийн командчанида хандан юм. Ингэжэ хандаха зуураа советскэ сэрэгүүд өһөдэнгөө оперативна зорилгуудыг дүүргэжээр Югославия гаргагдаха байха гэжэ советскэ командчани мэдээсэлэн байгаа.

Югославия национальна комитет ба верховно командова советскэ командчанин гуйлт хангахаар зүбшөөбэ. Тийхэ советскэ командчани бол Улаан Армийн частнууд байхан газарта Югославиян территория дээрэ Югославиян сүлөөлэлтын национальна комитет гражданска администраци ажаруулга хэхэ байха гэжэ югославска зүгнөө габихан үсвине зүбшөөрэн абаба. (ТАСС)

Бономин правительствын деклараци

РИМ, септябрийн 27. (ТАСС) Засагаа барихан, бүхы дэлхэ урда национальна нэрэ түрэг бээ даанхай байдалаа хамгажа шадаха, союзна нацанууд хүсэд хүндэтэй байха тиймэ шадабаритай правительствын дайхань Италида шухала мэдэрхэн удаахи деклараци министрүүдэй совет тунхагал Нимэ зорилготойгоор 6 парти мүнөөнэй нэгэдэлые бүхэжэ гэжэ совет заана. 6 парти мүнөөнэй зорилгонь хадаа германска бүлимтарагшадта ба тэдэ фашистска туһамаршадта эргүү дайн байлдаа шалгагдаха хатуу шэрүүнээр сэлэлтэ хэжэ ба политическэ тэннөө хэнэжэ националь организацинаа фашистска халбарниг зайлуулха, өөрийн шанар ба эмхи зургаануудай талаар демократическа гүрэн байгуулха ябадал болоно. Министрүүдэй совет болбол 6 парти бүхы хүсыг татан аба ба гүрэнине тойруулан гансал эдэ парти членүүдыг бэл харин нацануудай бүхы элч хүсэнүүдыг нэгэдэхэ ёһотой энэ агуухэ зорилгыг шийдхэ ябадалда гүйсэдөөр ханалаа гэдэн 6 парти хүдэлмэрийн шухала гэжэ тоолоно.

Харюусалгата редакторай өрлөгшө Д. ЛУБСАНОВ.

Мүнөөдэр кинодо ПРОГРЕСС—«Гансахан парти сайбалзана» ЭРДЭМ—«Нүүлшын бүш

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, септябрийн 28. (ТАСС). Союзнигуудай экседиционно хүсэнүүдэй верховно командчанин штабай мүнөөдэрэй мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

Педер Рейн гэдэг мүнөөнөө хойгуурхи оршонно манай сэрэгүүдыг татан абаха ябадал дүүрбэ. Үсэгэлдэрэй туршда Неймегеннэ хойгуурхи оршондо байлданууд үргэлжэлөө. Тэндэ союзнигуудай сэрэгүүд дайсанай үсэд шалга эсэргүүсэлтыг дабажа, зүүн-хойто зүг тээшэ дабшаан байна. Энээнхээ баруугаар союзнигуудай хушууран оршон сэрэгүүд Оссаа урагшаа дабшаба.

Олон тоото агаарай байлдаануудта дайсанай 41 самолёт үгы хэгдэ. Союзна авиацийн 10 самолёт базадаа бусажа

ерээгүй.

Аахенда хойшоо Люневиль тээшэ хоёр талын патрульнуудай эдибхигэ ябуулганууд үргэлжэлөө. Союзнигуудай частнууд Хертгендэ ойро, Штольбергнээ зүүн-урдуур түшэг тулгуурийн пунктнуудта хоргодоһон немецүүдэй үсэд шанга эсэргүүсэлтэтэй ушарба.

Калини оршондо малай сэрэгүүд унанда абхуулан газар дээгүүр баруулжаа харгы табилга городой хажууда нийлэжэ байна.

ЛОНДОН, септябрийн 28. (ТАСС). Дунлада далай дээрэ дайралдажа байгаа союзнигуудай ээбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай мэдээсэл соо хэлэгдэхэн хадаа Италидахи фронтын центральна сектортэ 5-дахы армийн амери-

канска ба английска частнууд үсэд шанга эсэргүүсэлтэ хэжэ байхан дайсанда нуларшагүй сүрилтэ хэхэ ябадалаа үргэлжлүүлжэ, хэдэн газар хоёр мили урагшаа дабшажа, шухала позицинуудыг эзэлэ. Адриатическа эрье дээрэ союзнигуудай сэрэгүүд 10 гаран милиин фронт дээрэ Рубикон мүнөөнэ хүрэхэ хүүрэгэ шадарайгаа бүхэжүүлхыг гүн хударын 2 милинэ үзүүгээр үргэхэбэ. Союзнигуудай сэрэгүүд Белларна городыг эзэлэ. Тийхэ зуурань 8-дахы армийн ондоо соединениүүд Савиньяно городыг хүрэлхэн байна.

Союзнигуудай Дунлада далайн авиаци 550 самолёт-ниидэлгэ хэбэ.

Худалдаа-наймаанай флот французска засагта бусаагдаба

ПАРИЖ, септябрийн 28. (ТАСС). Зам харилсаанай ведомствын хүтэлбэрлэгшэ Ренэ Мейер гэгшын мэдүүлхэнэй ёһоор, Англиин ба Холбоото-

Итадуудай саг зуураар хэрэглэжэ байхан бүхы французска суданууд мүнөө французска флотой составта бусаагдаа. Мүнөө үедэ французска худалдаа-

наймаанай флот болбол дайнай урда тээхи тоннажайнгаа зүбхэн гурбанай пэгэ хубида хүрөөд байна гэжэ Ренэ Мейер нэмэжэ мэдүүлээ.